

Aðgerðaáætlun

um orkuskipti í íslenskum höfnum

- með áherslu á raftengingar til skipa í höfn

Helstu niðurstöður

- Staða lágspennuinnviða á Íslandi er víðast hvar nokkuð góð
Mikilvægt er að tryggja nýtingu fyrirbyggjandi innviða í höfnum
- Tækni er ekki hindrun fyrir raftengingar til skipa í höfn á Íslandi
- Fjármögnun innviða í höfnum er lykilþáttur, erlendis hefur aðkoma stjórnvalda verið forsenda uppbyggingar
- Hvatar til skipaeigenda vegna uppsetningar búnaðar í skipum myndu hraða þróun
- Mikilvægt er að velja staði til uppbyggingar háspennuinnviða af kostgæfni með tilliti til nýtingar, söfnunar á þekkingu og reynslu sem nýta má áfram, við uppbyggingu víðar á landinu
- Orkuskipti eru samstarfsverkefni fjölda ólíkra, opinberra aðila og einkaaðila

Lykilaðgerðir

- Tryggt verði að allar hafnir bjóði raftengingar til smábáta og minni skipa, með rafmagnsnotkun á lágspennu, fyrir skip með aflþörf að 500 kW
- Uppsetning tíðnibreyta til að tengja skip á 60Hz tíðni
- Háspennutengingar fyrir skip með aflþörf á bilinu 1-5 MW svo sem frystiskip, flutningaskip og minni skemmtiferðaskip
- Háspennutengingar fyrir skip með aflþörf yfir 5MW
- Heitt vatn til kyndingar í skipum í höfn

Stuðningsaðgerðir

- Reglur um nýtingu landrafmagns til skipa í höfn – *skylda*
- Mat á stöðu tengiinnviða í öllum höfnum – *kalla eftir*
- Mat á legutíma stærri skipa í höfnum – *kalla eftir*
- Staða dreifiveitna og raforkuframboðs til hafna – *taka saman*
- Kynningar og fræðsluefni um raftengingar til skipa í höfn – *setja fram*
- Samráðsvettvangur um raftengingar til skipa í höfn – *viðhalda*

Tækifæri stjórnvalda

Ný Vestmannaeyjaferja
- háspennuhleðslutengingar

Nýtt hafrannsóknaskip
– lágmrökuð umhverfisáhrif, reynsla, þekking og innleiðing tækni í íslenska skipaflotann
– sóknarfæri til nýtingar innlands, vistvæns eldsneytis

Flutningahöfn með háspennutengingum, til dæmis: Kleppsbakki í Sundahöfn
– reynsla og innleiðing fyrir reglubundnar skipakomur

Ferjuhöfn fyrir millilandasiglingar með háspennutengingum, til dæmis: Seyðisfjörður
– reynsla og innleiðing fyrir alþjóðlegar skipakomur

Umræður

Ljóst er að staða raftenginga til skipa í höfn er nokkuð góð hér á landi, þegar litið er til lágspennutenginga en engar háspennutengingar eru til í höfnum á Íslandi.

Brýnt er að viðhalda samráði, við alla þá aðila sem koma að raftengingum til skipa í höfn, til dæmis þeim hópi sem komið var á fót í tengslum við þetta verkefni, þannig að tryggt sé að litið verði til allra lykilorða þegar unnið er að uppbyggingu rafinnviða í höfnum. Auknar líkur eru þá á að fjárfestingar skili sem mestum samfélagslegum ávinningi. Hafnastarfmenn, skipaeigendur og áhafnir skipa fara með veigamikil hlutverk við árangursríka innleiðingu tækninnar.

Mikilvægt er að líta til hagrænna þátta við raftengingar skipa í höfn, bæði ávinnings og kostnaðar. Virkja þarf einkafyrirtæki með í þessa uppbyggingu, þannig að hafnir og innviðir þeirra vaxi í takt við búnað skipa og annara tækja á hafnasvæðum. Á meðan fyrirtæki hafa ekki beinan hagrænan ávinning af samdrætti í losun í höfn þarf að styðja við aðgerðir og efla samfélagslega þætti sem styðja við uppbyggingu innviða og nýtast einkafyrirtækjum til framdráttar.

Hagrænt gildi samdráttar í losun eykst um leið og kostnaður við uppbyggingu innviða og tæknibúnaðar fer lækkandi. Þarna kemur inn það hlutverk ríkisins, að ýta við eða styðja við fyrirtæki til ákvarðanatöku til að velja frekar umhverfisvæna kosti sem styðja við samdrátt í útblæstri þrátt fyrir að beinn kostnaður kunni að vera hærri. Við núverandi aðstæður er ólíklegt að einkafyrirtæki beri að öllu leiti kostnað sem skilar sér í víðtækum samfélagslegum ávinningi, nema að þau hafi annan hag af.

Rekstur hafna í landinu stendur misvel. Ekki er raunhæft að skylda hafnir til uppbyggingar án þess að til komi sértækur stuðningur. Leita þarf leiða til að efla uppbyggingu í höfnum landsins, með tilliti til rafinnviða án þess að það hamli höfnum í daglegum rekstri.

Frumkvæði hins opinbera er grundvöllur eflingar orkuskipta og uppbyggingar rafinnviða í íslenskum höfnum. Áhugi er fyrir framþróun af þessu tagi sem ýta þarf áfram með fjármögnun, hagrænum hvötum og markvissri forgöngu stjórnvalda.